

Vi Konsumenter

Nyhetsbrev juli 2025: Almedalsseminarium

Vi Konsumenter tillsammans med World Animal Protection, Sverige och KRAV ordnade ett välbesökt seminarium 24 juni kring Vår mat – hur och var och av vilka ska den produceras och vilka ska konsumera? Glädjande nog var lokalen full av intresserade. Temat kändes alldeles rätt med global utblick, nationellt perspektiv och regionalt fokus, Gotland. Ett stort tack till COOP, Visby som kom med kaffe, smoothies med mera och bjöd på muffins där ägg ersatts med blodprotein.

Åsa Domeij, Axfood inledde med sina tankar om den framtida maten. Axfood har flera år publicerat sin Mat-rapport med förslag till åtgärder. Åsa vill ha mer biologisk mångfald, mindre fossil energi, mindre bekämpningsmedel, mindre monokulturer, mer perenna grödor, mer vall, mer fullkorn och mer baljväxter, även till djur, och växtbaserad mat.

Roger Pettersson, World Animal Protection pekade på utvecklingen mot storskalig industriell animalieproduktion och dess risker. Detta har skett av ekonomiska skäl, behovet av att producera stora mängder mat, kontrollen har tagits över av globala storföretag och urbanisering. I många delar av världens satsas stort på exempelvis kycklingproduktion. Men det finns smartare sätt att producera mat. Gotland har goda förutsättningar.

Gunnela Ståhle, Vi konsumenter tog auditoriet med på en resa som handlade om konsensus, förtroende och relationsmat. År 1986 hade bara 40 procent av konsumenterna högt förtroende för Sveriges bönder på grund av ett antal livsmedelsskandaler. Men tack vare ett proaktivt förhållningssätt kring antibiotika, livsmedelssäkerhet, djuromsorg, miljöåtgärder mm har förtroendet ökat. Inför EU-inträdet 1994 lovade Sveriges bönder Sveriges konsumenter att fortsätta arbeta med mervärdesfrågorna miljö, djuromsorg, antibiotika, bekämpningsmedel osv. År 2002 antog LRF:s styrelse det som kallades Den svenska modellen – omtanke om människor, djur och natur, som också var ett löfte till aktörerna i livsmedelskedjan. Men LRFs, vissa mjölkbönder och mejeriernas agerande i frågan kring svenska kors rätt till bete riskerar att allvarligt ska förminska förtroendet för svenska livsmedel. Drygt 173 000 har skrivit under uppropet "Jag vill beta" och 67 procent av väljarna vill behålla kornas betesrätt. Både politiker och bönder är i otakt med konsumenter och väljare.

Emma Rung, KRAV betonade den ekologiska produktionens fördelar när det gäller

exempelvis biologisk mångfald och bättre arbetsmiljö. Trots vikande marknad ökar efterfrågan på ekologiskt kött. Situationen i Sverige skiljer sig markant från den i Danmark där ekologiskt har 12 procent av marknaden jämfört med Sverige 4 procent.

Seminariet avslutades med en redogörelse om gotländska förutsättningar med fakta från Grönt Centrum *Kristina Rådkvist* och en gotländsk panel med Centerpolitiker *Johan Malmros*, fårbonden *Curre Niklasson*, slakteriet Protos *Ola Thomsson* och *Markus Wahlgren* COOP Visby.

Läs mer på www.gunnela.nu

Med tillönskan om en riktigt bra sommar.

Gunnela Ståhle
Mariell Juhlin
Christina Möller
Carina Lundgren
Sören Persson
Inger Helgesson
Anders Engström